

# eUprava Bosne i Hercegovine – za zadnje mjesto u indeksu korupcije

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu



Istraživanje o eUpravi kao i prisutna praksa svakodnevno donosi nove izazove, posebno za zemlje u razvoju kao što je BiH. Predstavljeni model u ovoj studiji je referentni okvir za eUpravu, gdje su građani, privreda i akademija aktivno uključeni i inicijative su zajedničke prirode. Procese smo uspostavili kako bi indeksi spremnosti, digitalne kompetencije i konkurencije te tehnološkog uticaja na društvo, kao i skup indikatora bili adekvatno korišteni za donošenje odluka na nivou vlada i parlamenata.

Ova studija treba da ispita i da li kriterij spremnosti za eVladu može potaći inovacije, istraživanje i razvoj i definirati potrebe investicija, odnosno razvojnih strategija kojima će biti obezbijeđen kontinuirani rast industrije tehnologija informacionog društva u kontekstu implementacije eGovernment inicijativa. Međutim, nije cilj uspostaviti strategiju ili politike razvoja, jer su to nadležnosti drugih nivoa. Smjernice date ovim radom će definirati načine organizacije društvenog sistema za prikupljanje podataka kroz uspostavu neformalne radne grupe (Komitet), koordinaciju i kolaboraciju zainteresiranih strana i ključnih aktera te model transformacije

iz društva na začelju svih listi razvoja u društvo sredine sa tendencijom stalnog poboljšavanja.

Rezultat studije, a po historijskim iskustvima EU i drugih zemalja koje su prošle ovu tranziciju, sugerira da indeksi digitalnih performansi i spremnosti za eUpravu mogu potaknuti mnoge aktivnosti u vezi sa tehnološkim ili društvenim inovacijama i investicijama, što dovodi do saradnje svih aktera i transformacije društva i njegovih komponenti. Po potrebi, eVlada obuhvata niz funkcija koje se, u današnje doba na prostoru BiH, ispunjavaju tradicionalnim načinima komunikacije, a istovremeno nudi mogućnost novog načina povezivanja strana u vladinim transakcijama. U mnogim slučajevima, transakcije koje danas zahtijevaju kontakt licem u lice, pisanje pisama ili telefonska komunikacija mogu se zamijeniti elektronskom interakcijom. Navedeni proces ima potencijal da olakša i ubrza mnoge druge procese. Građani, privrednici, pa čak i državni službenici koji obavljaju poslove za javnu upravu, imaju iskonsku želju i potrebu da izbjegavaju stajanje u dugim redovima, a ovim putem će najzad moći da komuniciraju sa vladom u bilo koje doba dana

ili noći bez fizičkog kontakta, samo putem digitalne/virtuelne prisutnosti.

eVlada je još uvijek u procesu stvaranja, a ukupni troškovi njene implementacije još se ne mogu procijeniti i izmjeriti. Pored toga, još je prerano za pokušaje kvantificiranja povrata ulaganja u eVladu. Gledajući u eVlade kroz zadnji desetak godina, već je počela promjena i evolucija postojećih rješenja u nova naprednija pa se mijenja i sama implementacija novijim tehnologijama i inovacijama. Ovaj dokument ima za cilj da pojasni potrebne ali i dovoljne pripreme radnje u sferi definicije, prikupljanja te proračuna i analize eSpremnosti za eVladu na svim nivoima u BiH, mjereno indeksima eVlade, tehnološkog uticaja na društvo, eInkluzije i eParticipacije, kako bismo utvrdili da li i kako mjerenje eSpremnosti i drugih indeksa može potaknuti transformaciju društva u efikasno i progresivno, društvo inovacije i znanja, primjene inovacija i istraživanja u javnom sektoru.